

รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ
The Model of Academic Administration Toward Excellence in the Digital Era
of Primary Schools Under the Office of Basic Commission in the North
Region

สุรพงษ์ กันทะชมพู^{1*}, และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค

Surapong Kanthachomphu¹, and Poompipat Rukponmongkol²

¹⁻² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร; Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : surapongchomphu@gmail.com

DOI : 10.14456/jlgisrru.2025.16

Received : April 10, 2025; Revised : April 26, 2025; Accepted : April 27, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ แนวทาง สภาพ ปัญหาและวิเคราะห์องค์ประกอบ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญและการประชุมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (SW) ความโด่ง (KS) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสถิติทดสอบความสัมพันธ์ (KMO) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาค้นคว้าได้ 9 องค์ประกอบ แนวทางได้ 5 องค์ประกอบ ผลการศึกษาสภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปัญหาในภาพรวมมีปัญหาน้อยมาก และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่าในภาพรวมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ พบว่าในภาพรวมความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 8 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) ผลกระทบ 8) ปัจจัยเกื้อหนุนความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบการ

Citation : Kanthachomphu, S., & Rukponmongkol, P. (2025). The Model of Academic Administration Toward Excellence in

the Digital Era of Primary Schools Under the Office of Basic Commission in the North Region. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

บริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ พบว่าในภาพรวมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลสามารถนำไปเป็นแนวทางและปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ (Keywords) : รูปแบบการบริหารงานวิชาการ, ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล, สถานศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือ

Abstract

Research on model of academic administration toward excellence in the digital era of primary schools under the Office of Basic Education Commission have a purposes 1) To study the components, the guidelines, the condition, the problems, analyze the components, 2) To create the model, 3) To evaluate the model of academic administration toward excellence in the digital era of primary schools under the Office of Basic Education Commission (OBEC) in the north region. Data collection was conducted using a questionnaire, workshop, connoisseurships and public hearing. The data were analyzed using mean of over 3.51, standard deviation (S.D.), skewness (SW), kurtosis (KS), correlation coefficient, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test, and confirmatory factor analysis (CFA).

The results revealed that the results of the components consisted of a component and 5 guidelines. The condition was at the high level. The problem was at the low level. The analysis of components was found that the components were consistent with empirical data at the good level. The evaluation of the model of academic administration towards excellence in the digital era of primary schools under OBEC in the north region was found that the correction and the appropriateness were at the highest level. The model consisted of 8 sections as follows: 1) Principles. 2) Objectives. 3) Input. 4) Processes 5) Outputs. 6) Outcomes. 7) Impacts. 8) Supporting factors. The evaluation of the model of academic administration towards excellence in the digital era of primary schools under OBEC in the north region was found that the possibility and the utility were at the highest levels indicates that academic administration toward excellence in the digital era can be used as a guideline and applied to develop the quality of education.

Keywords : The model of Academic Administration, Excellence in the Digital era, Primary Schools in the North Region

Citation : สุรพงษ์ กันทะขมภู, และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของ

สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

บทนำ (Introduction)

VUCA World เป็นโลกยุคแห่งความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูงทำให้ทุกคนรู้สึกถึงความไม่มั่นคงและไม่คุ้นชิน ยิ่งถ้าไม่สามารถปรับตัวได้ หรือหากปรับตัวได้ช้าก็จะส่งผลกระทบต่องานและการดำเนินชีวิตของตัวเอง คนที่มีความสามารถหรือประสิทธิภาพต่ำ ใช้ชีวิตได้ยากขึ้น เพราะหางานได้ยาก (กมล รอดคล้าย, 2566) จากสถานการณ์ที่กล่าวมาต้องปรับในเรื่องการศึกษาของประเทศเพื่อก้าวให้ทันโลก การผลิตคนจากการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นสิ่งสำคัญขอกระทรวงศึกษาธิการต้องวางแผนยุทธศาสตร์ที่ปรับเปลี่ยนไปให้กับการศึกษาและโลกอาชีพในอนาคต (อรรถพล สังขวาสี, 2566)

เพื่อให้สามารถรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ในยุคนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ “การศึกษา” จึงเป็นกลไกหลักที่สำคัญ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนนาระบบการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จให้สามารถพร้อมรับมือ การเปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการแข่งขันทางสังคมที่ค่อนข้างสูง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 75-81) ส่งผลให้รูปแบบของการบริหารองค์กรบางหลักการ บางทฤษฎีอาจไม่มีประโยชน์ หรือไม่สมารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง จากอดีตที่พยายามที่จะค้นหาวิธีการหลักการหรือโครงสร้างขององค์กรที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียวได้เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ในการจัดโครงสร้างขององค์กรนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ และจำเป็นต้องศึกษาจุดอ่อน หรือข้อจำกัดขององค์กรว่างานประเภทใดเหมาะสมมากที่สุดหรือน้อยที่สุด ซึ่งทักษะการบริหารจัดการในสถานศึกษาในสถานการณ์ที่เปลี่ยนผ่าน (Disruption) การมีส่วนร่วมการศึกษาเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาขับเคลื่อนไปได้ทั้งระบบ การบริหารงานโดยวิธีการหรือเทคนิคที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีส่วนอย่างมากที่ทำให้สามารถจัดการและบริหารงานต่างๆให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีภายใต้ระยะเวลาที่จำกัด (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล, 2564, หน้า 47)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ที่จะยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลนี้ ซึ่งการบริหารงานวิชาการสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน แต่จากสภาพความเป็นจริงพบว่าผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากการรายงานของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ระบุว่า ในการวัดระดับในปี 2022 พบว่า ผลการประเมินของประเทศไทย พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้าน

Citation : Kanthachomphu, S., & Rukponmongkol, P. (2025). The Model of Academic Administration Toward Excellence in

the Digital Era of Primary Schools Under the Office of Basic Commission in the North Region. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

วิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งสามด้านลดลง โดยด้านคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 25 คะแนน ส่วนด้านวิทยาศาสตร์และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 17 คะแนน และ 14 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้ผลการประเมินของประเทศไทยตั้งแต่ PISA 2000 จนถึง PISA 2022 พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์และการอ่านมีแนวโน้มลดลง ส่วนด้านวิทยาศาสตร์ถือว่าไม่เปลี่ยนแปลงทางสถิติซึ่งก็อาจจะเป็นผลจากสถานศึกษาที่ไม่สามารถพัฒนานักเรียนให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีการพัฒนาต่อไปให้สูงขึ้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นหลักเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนนั้นส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน หากสถานศึกษายังยึดติดกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบเดิมผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนย่อมไม่เกิดอย่างแน่นอน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบัน บริบทของท้องถิ่น สภาพและปัญหาการศึกษาในปัจจุบัน สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ แนวทาง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การบริหารวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน การเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล, 2564, หน้า 65) รวมทั้งการกำหนดนโยบายและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่

มีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาตนเองได้ในระดับสากล ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ทั้งในด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิต

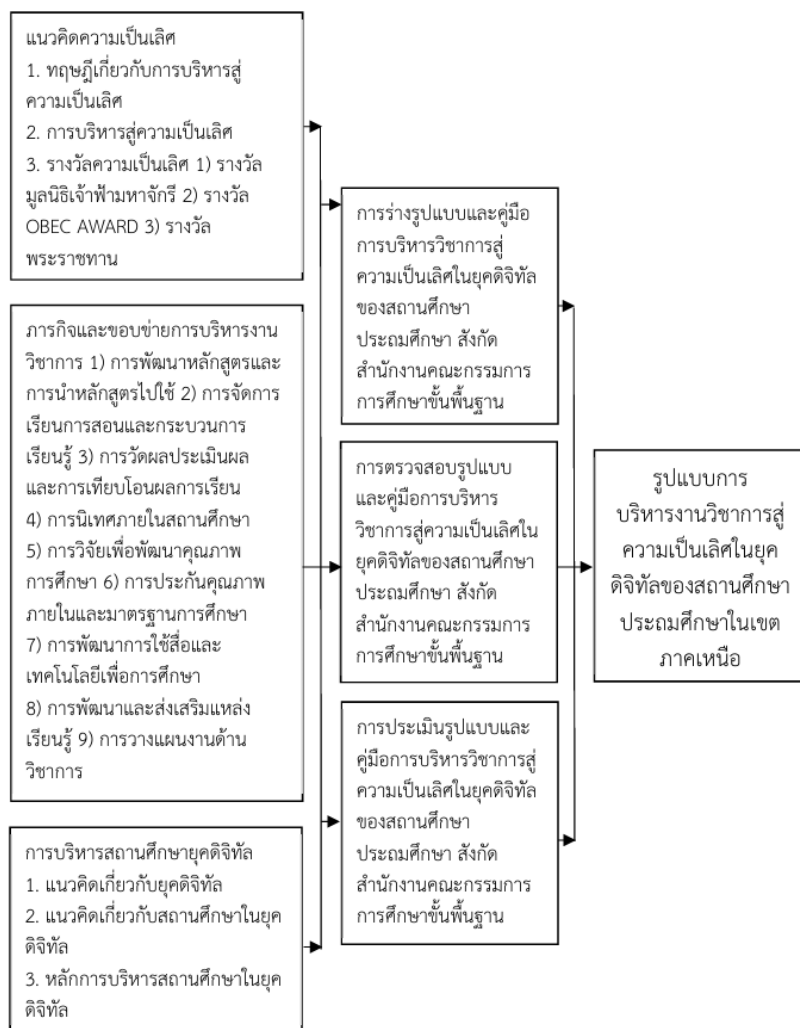
เป้าหมายสำคัญของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมซึ่งเป็นการนำความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรมาผสมผสานกับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการอย่างมีกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562, หน้า 137) เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร สื่อการเรียนรู้และบริการของสถานศึกษา (สงบ อินทรมณี, 2562, หน้า 354) โดยได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีของผู้ดูแลระบบถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ องค์กรที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ก็จะนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Cloud Computing, Mobility Device, Social Network และ Internet of Things (IoT) เข้ามาช่วยบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการทำงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559)

การมุ่งเน้นประสิทธิภาพและความเป็นเลิศเป็นเป้าหมายขององค์กรในการดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพตรงตามประสิทธิผลและสามารถทำได้อย่างมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ที่สุด มีความโดดเด่นเป็นที่พึงพอใจ โดยมีรางวัลคุณภาพที่มีเกณฑ์เป็นสากล (กมลวรรณ สุขเกษม, 2561, หน้า 44) ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำผลลัพธ์ที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อพัฒนาองค์กร มีระบบพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องสามารถทำงานร่วมกันเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อกำกับและติดตามความสามารถขององค์กรได้อย่างทันทีและสามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา (ประวิต เอรารวรรณ์, 2564)

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ แนวคิดทฤษฎีของการบริหารสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือและได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

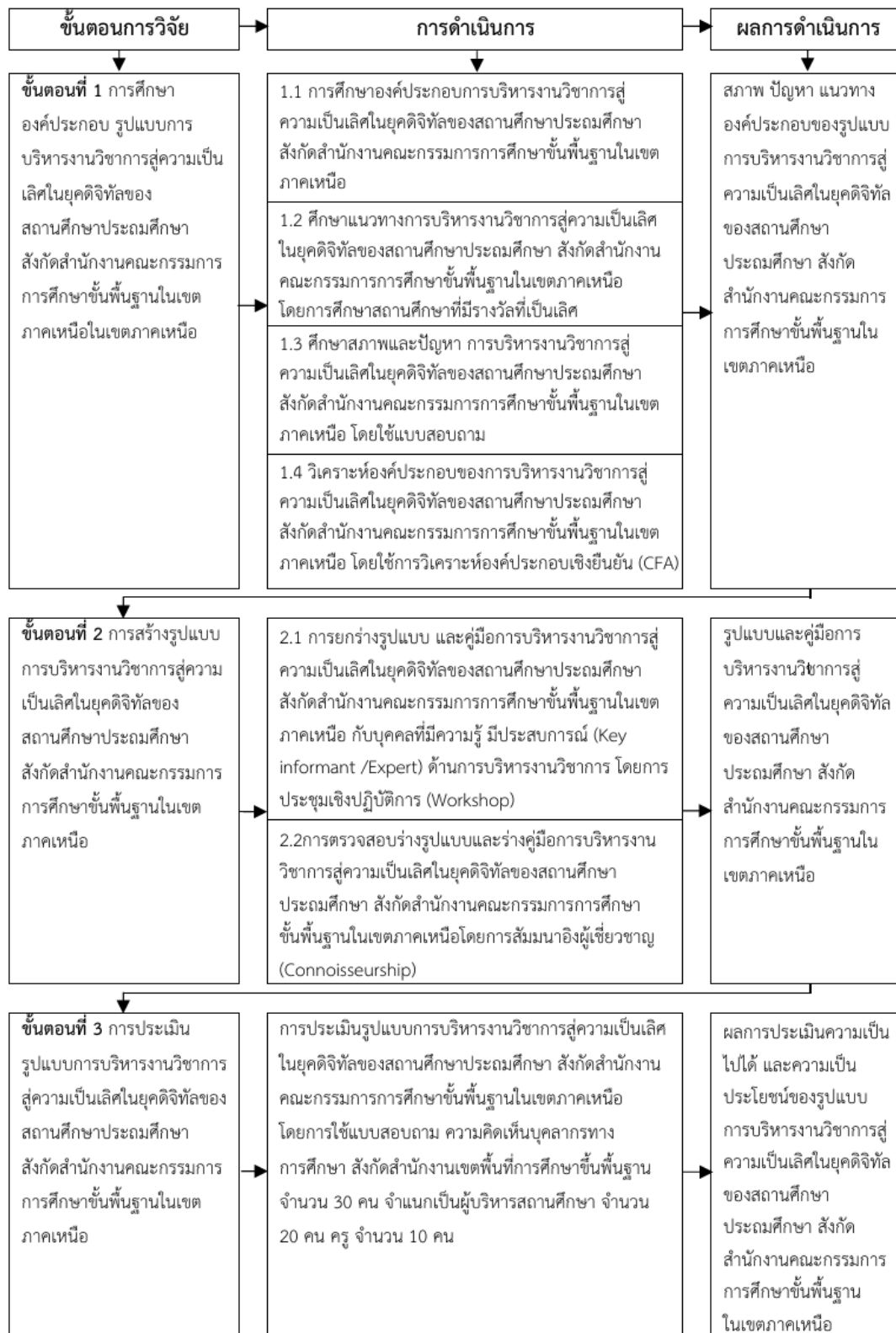

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพที่ 1 งานวิจัยเริ่มดำเนินการจากการศึกษาแนวคิดความเป็นเลิศ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล นำไปสู่การสร้างรูปแบบและคู่มือการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ โดยการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการตามคุณสมบัติที่กำหนด ประกอบด้วยอาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารการศึกษาโดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การศึกษาแนวทางโดยการศึกษาศถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การศึกษาสภาพและปัญหา โดยการเปิดตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-608) โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูจำนวน 381 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบตามแนวคิดของ คอมเลย์และลี (Comrey & Lee, 1992) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูจำนวน 500 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random sampling) ในแต่ละจังหวัด เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป Jamovi

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 11 คน มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานทางวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัย จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 4 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน 4) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน แบบบันทึกประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานทางวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัย จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน 4) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ ร่างรูปแบบและคู่มือ บันทึกประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของร่างรูปแบบและร่างคู่มือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบโดยการสัมมนาประชาพิจารณ์ (Public hearing) ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐานในเขตภาคเหนือ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษารองค์ประกอบ แนวทางสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ และการศึกษาแนวทางได้มาทั้งหมด 9 องค์ประกอบ การศึกษาสภาพองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถดิจิทัลของผู้เรียน และปัญหาที่มากที่สุด คือด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) พบว่า 9 องค์ประกอบได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรที่สังเกตได้

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	Skewness	Kurtosis	ระดับ
1. การวางแผนงานด้านวิชาการในโลกยุคดิจิทัล	4.54	0.63	-1.57	2.29	มากที่สุด
2. การพัฒนาหลักสูตรสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	4.57	0.62	-1.58	2.15	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถ	4.59	0.62	-1.63	2.12	มากที่สุด
4. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการวัดและประเมิน	4.6	0.62	-1.68	2.41	มากที่สุด
5. การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.58	0.64	-1.74	2.62	มากที่สุด
6. การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.55	0.65	-1.58	2.12	มากที่สุด
7. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.59	0.62	-1.63	2.1	มากที่สุด
8. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.59	0.62	-1.53	1.63	มากที่สุด
9. การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	4.61	0.60	-1.67	2.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรที่สังเกตได้ขององค์ประกอบพบว่า ค่าเฉลี่ยตัวแปรที่สังเกตได้อยู่ในช่วง 4.54 ถึง 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.60 ถึง 0.64 จึงจัดได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีการกระจายแบบปกติ เมื่อพิจารณาประกอบกับการแจกแจงความเบ้ของตัวแปรที่สังเกตได้พบว่า ทุกตัวมีค่าติดลบและมีค่าเข้าใกล้กับ 0 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงว่ามีการแจกแจงแบบปกติ รูปแบบของข้อมูลที่เบ้ซ้ายอยู่ในคะแนนระดับมากที่สุด ในการกระจายข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรสังเกตได้

	Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff	Gg	Hh	li
Aa	1								
Bb	0.854***	1							
Cc	0.836***	0.848***	1						
Dd	0.756***	0.748***	0.822***	1					
Ee	0.763***	0.751***	0.762***	0.792***	1				
Ff	0.721***	0.775***	0.755***	0.776***	0.812***	1			
Gg	0.748***	0.784***	0.756***	0.737***	0.802***	0.83***	1		
Hh	0.767***	0.757***	0.782***	0.738***	0.777***	0.791***	0.846***	1	
li	0.748***	0.749***	0.778***	0.742***	0.766***	0.802***	0.817***	0.871***	1

หมายเหตุ *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกันขององค์ประกอบทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดเท่ากับ 0.871 คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติทดสอบความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ

สถิติทดสอบ	ค่าสถิติทดสอบ/เกณฑ์	แปลผล
Kaiser-Meyer-Olkin	.947	มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ
Bartlett's Approx. Chi-Square	6219.30	
Test of df	45	มีความสัมพันธ์กัน
Sphericity Sig.	.000***	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

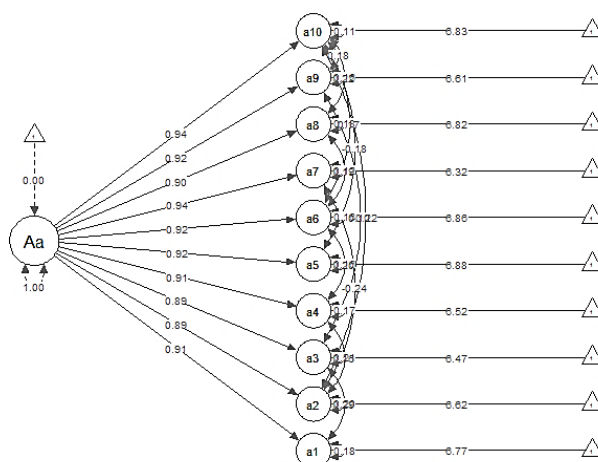
จากตารางที่ 3 พบว่าค่าสถิติ Significant มีค่าเท่ากับ .000 แสดงว่ามีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไป ซึ่งจากค่าสถิติดังกล่าวมีค่าที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่า Kaiser-

Citation : สุรพงษ์ กันทะขมภู, และ ภูมิพัฒน์ รักพรหมคล. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของ

สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ .947 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังภาพที่ 2

Chi-square = 41.00 df = 24 p = 0.017 SRMR = 0.038 RMSEA = 0.038

CFI = 0.992 TLI = 0.996 NFI = 0.994 GFI = 0.999 AGFI = 0.996

ภาพที่ 3 แบบจำลองว่าเป็นองค์ประกอบตามทฤษฎีแนวคิดของด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

จากภาพที่ 3 ผลการประเมินโมเดลพบว่าค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 41.0 จำนวนองศาอิสระเท่ากับ 24 และค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.017 ซึ่งพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.998 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.999 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.996 ค่าดัชนีความพิถีพิถัน (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.994 ดัชนีหาความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.038 ถือว่าผ่านเกณฑ์ และค่า χ^2/df มีค่าเท่ากับ 1.70 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 ถือว่า ซึ่งสรุปได้ว่าโมเดลเชิงทฤษฎีที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 10 ด้านของตัวแปรด้านการวางแผนงานวิชาการในโลกยุคดิจิทัล พบว่า ค่าสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินงานทุกขั้นตอนได้ตลอดเวลาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคใหม่และสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.94 ดังนั้นแบบจำลองการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปร ด้านการวางแผนงานวิชาการในโลกยุคดิจิทัล จึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสามารถวัดตัวแปรสังเกตทั้ง 10 ด้าน ของตัวแปรแฝงได้จริง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

องค์ประกอบ	χ^2	df	p	CFI	NFI	RMSEA
1. การวางแผนงานด้านวิชาการในโลกยุคดิจิทัล	41	24	0.017	0.998	0.994	0.038
2. การพัฒนาหลักสูตรสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	104	39	< .001	0.992	0.988	0.058
3. การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถดิจิทัลของผู้เรียน	112	40	< .001	0.987	0.988	0.06
4. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการวัดและประเมินผล	27.9	15	0.022	0.998	0.995	0.041
5. การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	48.4	27	0.007	0.997	0.994	0.04
6. การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา	54.7	22	< .001	0.995	0.992	0.055
7. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	29.4	17	0.009	0.997	0.994	0.047
8. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา	44.4	22	0.003	0.997	0.994	0.045
9. การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	35.3	17	0.006	0.997	0.994	0.046

จากตารางที่ 4 พบว่าทุกโมเดลมีความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างโมเดลเชิงทฤษฎีกับข้อมูล โมเดลเชิงประจักษ์ค่าไค – สแควร์สัมพัทธ์ มีค่าต่ำกว่า 3.00 ค่าดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่ามากกว่า 0.95 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ค่าดัชนีวัดระดับความ กลมกลืน (GFI) มีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนีวัด ระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีความฟิตปกติ (NFI) มีค่า มากกว่า 0.90 และ ส่วนค่าดัชนี RMSEA มีอยู่ระหว่าง 0.03 – 0.06

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 ส่วนประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า ประกอบไปด้วยด้านการมุ่งประสิทธิภาพ และความเป็นเลิศ ด้านวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ในยุคดิจิทัล ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการ และด้านจริยธรรมบนโลกดิจิทัล 4) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนงานด้านวิชาการในโลกยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถดิจิทัลของผู้เรียน ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้

Citation : สุรพงษ์ กันทะขมภู, และ ภูมิพัฒน์ รักพรหมคล. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของ

สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ. วารสารการบริหารการปกครองและ นวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ทันสมัยในการวัดและประเมินผล 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) ผลกระทบ 8) ปัจจัยเกื้อหนุนความสำเร็จ โดย มีความถูกต้องและความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ โดยการสัมมนาประชา พิจารณ์ (Public hearing) พบว่าผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ แนวทาง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุค ดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ดังนี้ การศึกษาองค์ประกอบและแนวทาง ได้มา 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ ในโลกยุคดิจิทัล 2) การพัฒนาหลักสูตรสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 3) การจัดการเรียน การสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถดิจิทัลของผู้เรียน 4) การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 5) การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 6) การ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา 9) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา เกื้อกุล (2560, หน้า 59) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พบว่า งานวิชาการ 5 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนและบริบทเพื่อให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ส่งผลอันดีงามต่อผู้เรียน 3) การวิจัยและการวัดและประเมินผลทางการศึกษา การวัดและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและตาม สภาพจริง 4) การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา 5) การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาพบว่า การศึกษาสภาพองค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากและมีปัญหาอยู่ในระดับที่น้อย ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและวางแผนการทำงาน อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารซึ่งช่วยทำให้ผู้บริหารทำงานได้ อย่างสะดวกรวดเร็วและมีคุณภาพตรงตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ และการนำเทคโนโลยีมาใช้วัดผล

ประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยกันโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สกุลไทยและภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2566, หน้า 27) พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร 5 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า 9 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างโมเดลเชิงทฤษฎีกับข้อมูล โมเดลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการมีหน้าที่ในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นนักบริหารและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งทันต่อความก้าวหน้าด้านวิทยาการเทคโนโลยีต่าง ๆ และเป็นผู้นำดิจิทัลด้านการศึกษาในเวลาเดียวกัน โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อให้ครูและนักเรียนมีความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการทำงานยุคดิจิทัล รวมไปถึงการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีขั้นตอน และดำเนินการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Deming ได้แบ่งกระบวนการบริหารที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ เฟื่องทอง (2562, หน้า 41) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประกอบด้วยด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับอุมาพร พิมพ์สุตะ (2564, หน้า 26) พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 ส่วนประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) ผลกระทบ 8) ปัจจัยเกื้อหนุนความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างขึ้นมาได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการสอบถามความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา

Citation : สุรพงษ์ กันทะชมพู และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของ

สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>

และหัวหน้างานวิชาการที่มีผลงานดีเด่นในระดับต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณวิภา สมสะอาด (2564, หน้า 243) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยส่วนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) หลักการและวัตถุประสงค์ 2) ขอบข่ายบริหารงานวิชาการ 3) กระบวนการบริหารงาน และ 4) ผลผลิตและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ตามลำดับ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ

ภาพที่ 4 รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการขับเคลื่อนด้วยรูปแบบ ExCELLENCE Model ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานด้านวิชาการในโลกยุคดิจิทัล (Explicit plan) 2) การพัฒนาหลักสูตรสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (Curriculum development) 3) การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Educational Supervision) 4) การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขีดความสามารถดิจิทัลของผู้เรียน (Learning and Teaching) 5) การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (Learning resources) 6) การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Educational research) 7) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Innovation Development) 8) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (Compliance with quality assurance standards) 9)

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการวัดและประเมินผล (Evaluation) และ 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) ผลกระทบ 8) ปัจจัยเกื้อหนุนความสำเร็จ

3. ผลการประเมินรูปแบบ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่ามีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบตามหลักการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำองค์ประกอบและคู่มือให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาสำหรับสถานศึกษา

1.2 หน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องควรนำองค์ประกอบและคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษาและความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและสร้างเครือข่ายสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

1.3 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบให้เกิด ความเข้าใจอย่างละเอียดในทุกประเด็นเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล ที่แตกต่างออกไปตามลักษณะของสภาพบริบทแต่ละพื้นที่

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ไปทดลองใช้จริงในสถานศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือกับโรงเรียนในสังกัดหน่วยงานอื่นๆ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมล รอดคล้าย. (2566). การศึกษาไทยในยุค VUCA World. <https://siamrath.co.th/n/426425>
- กมลวรรณ สุขเกษม. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ฉวีวรรณ เฟื่องทอง. (2562). รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 16(31), 41.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2564). การประเมินวิทยฐานะครูแนวใหม่. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 13(1),
1–8.
- พรรณวิภา สมสะอาด. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของ
นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. <https://updc.up.ac.th/items/2b6d4dbf-df42-4783-9f1b-852041e3e115>
- ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2564). หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- ยุทธนา เกื้อกูล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา
อิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. <https://core.ac.uk/download/185276883.pdf>
- ศิริพร สกุลไทย, & ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2566). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 7(14), 27–46.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022.
<https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. พริกหวานกราฟ
ฟิค.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและ
เทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 353–360.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถพล สังขวาสี. (2566, สิงหาคม). พลิกโฉมการศึกษาของประเทศ กับปลั๊กๆ อรรถพล [Video].
YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=6COJ0Fxfj0PU&t=4s>

อุมาพร พิมพ์สุตะ. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 15(2), 19–35.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล.

<https://www.trueplookpanya.com/dhamma/content/52232>

Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis* (2nd ed.). Lawrence
Erlbaum Associates.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

Citation : สุรพงษ์ กันทะขมภู, และ ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของ

สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ. วารสารการบริหารการปกครองและ
นวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 255-272. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.16>